

с-5
ISSN 2224-8609

ВІСНИК

**ВОЛИНСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

№ 22

2018

Голова редакційної колегії:

Оксанич О.

д.е.н., професор, Волинський інститут економіки та менеджменту.

Заступник голови редакційної колегії:

Горбовий А.

д.т.н., професор, академік Академії економічних наук України та Інженерної академії України, Волинський інститут економіки та менеджменту.

Члени редакційної колегії:

Халецька А.

д.н.держжур., професор, академік Академії економічних наук України, Університет державної фіскальної служби України;

Реслер М.

д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Мукачівського державного університету, академік Академії економічних наук України;

Липчук В.

д.е.н., професор, академік Академії наук вищої освіти України, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, завідувач кафедри статистики та аналізу, директор навчально-наукового інституту економіки АПК Львівського національного аграрного університету;

Гарасим П.

д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, факультет управління фінансами та бізнесу, Львівський національний університет імені Івана Франка;

Ярош П.

доктор, проректор зі стратегічного розвитку, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Przeworsku (м. Пшеворськ, Республіка Польща);

Цібакова В.

доктор, професор, ректор, Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave (м. Братислава, Словачька Республіка);

Вітч С.

доктор, ректор, Висока Хотелийерська школа (м. Белград, Республіка Сербія);

Штефко Р.

доктор, професор, декан факультету менеджменту, Prešovská univerzita v Prešove (м. Прешов, Словачька Республіка);

Іллієв І.

д.ю.н., професор, ректор, Частен професіонален колеж «Света София» (м. Септември, Республіка Болгарія);

Магда Р.

доктор, інститут економіки, методології та інформатики, Károly Róbert College (м. Дьєндьеш, Угорщина);

Ченчала Ю.

доктор, ректор, Vysoká škola podnikání (м. Острава, Чеська Республіка);

Любас Б.

доктор, професор, ректор, Nadbużańska Szkoła Wyższa im. Marka J. Karpia (м. Семятиче, Республіка Польща);

Гайда В.

доктор, професор, ректор, Warszawska Szkoła Zarządzania (м. Варшава, Республіка Польща);

Спулбер Д.

доктор, дослідник кафедри соціальних та політичних наук, Università degli Studi di Genova (м. Генуя, Італія).

Відповідальний секретар:

Степанюк О.

к.т.н., доцент кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності, академік Академії економічних наук України, перший проректор Волинського інституту економіки та менеджменту.

Комп'ютерна верстка:

Горбач В.

викладач Волинського інституту економіки та менеджменту.

Збірник зареєстрований

Міністерством юстиції України 26.05.2011

Засновник збірника

Волинський інститут економіки та менеджменту

Свідоцтво про державну реєстрацію

КВ №18123-6923Р

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України (економічні науки) на підставі наказу МОН України від 26.05.2014 р. № 462

Видавець:

Волинський інститут економіки та менеджменту

Адреса:

вул. Електроапаратна, 3, м. Луцьк, 43020

тел./факс.: (0332) 78-98-33

e-mail: visnyk.viem@ukr.net

Рекомендовано до друку Вченою радою Волинського інституту економіки та менеджменту

(протокол № 4 від 29 листопада 2018 р.)

Опубліковані матеріали відображають точку зору авторів, яка може не збігатись з позицією редколегії збірника. Автори несуть відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб.

Кулинич М. Б., Казарян В. А. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	124
Лорві І. Ф., Ковальчук О. В. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ТОВАРНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	131
Лохман Н. В. ВИЗНАЧЕННЯ СТАТУСУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛЕЖНО ВІД ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	138
Мальцев Е. А., Сапожкова О. М. МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПАРТНЕРСТВОМ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	146
Назаренко Ю. О. СУТНІСНО-ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ФОРМИ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ.....	157
Никифорчин І. В. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ КОНТРАКТІВ.....	166
Огданський К. М., Помазан М. Ю. ПОРІВНЯННЯ РІВНЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ США ТА БРАЗИЛІЇ	175
Пархоменко О. П. ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ	186
Погребняк Л. В., Оліяр І. І, Колодій В. Р. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ	194
Потапова А. Г., Краснопольська Н. В., Слабецька Ю. С. ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	206
Прицюк Л.А. РОЗВИТОК ПЛАТІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ	214
Пухальська Я. П. СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЗБУТОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	221
Савіна Н. Б., Яворська М. К. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ПІДСИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ	229
Сагайдак Р. А., Шепетюк Л. В. ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	236

УДК 336.71

Савіна Н. Б., д.е.н., професор,
Яворська М. К., аспірант

Національний університет водного господарства та природокористування

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ПІДСИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

WAYS OF PROVIDING HIGHER SCHOOL SCIENCE DEVELOPMENT AS A SUBSIDIARY OF NATIONAL INNOVATION SYSTEM

У статті, на основі чинного законодавства, виокремлено нові можливості для вищої школи, зокрема щодо: статусу наукових установ і науковців; базового фінансування науки; глибокої інтеграції з академічними установами; комерціалізації науки. Визначено основні проблеми, що стримують розвиток науки вищої школи. Досліджено механізм державної атестації та його складові елементи, які спрямовані на визначення ефективності діяльності закладів вищої освіти з метою визначення пріоритетних проектів для фінансування. Доведено, що базове фінансування дасть можливість закладам вищої освіти розвивати науку у перспективних наукових напрямках.

На основі вивчення загальних проблем наукової сфери, проведено їх групування за чотирма групами: за фінансовим спрямуванням, за регуляторною дією, за сферою розвитку і за результативністю. Таке групування дасть можливість суб'єктам державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності розробити заходи державного впливу для визначення пріоритетних напрямів розвитку держави та суспільства на інноваційній основі. Запропоновано головні шляхи реалізації наукової і науково-технічної діяльності в Україні. Оцінено процес комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності, в якому здійснені суб'єкти при комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності: державні органи; автори винаходів і виробники наукової інноваційної продукції – заклади вищої освіти, підприємства і організації; ті, що фінансують наукову інноваційної продукцію – інвестори; виробники аналогічної наукової інноваційної продукції – конкуренти.

Ключові слова: наука вищої школи, заклади вищої освіти, наукова і науково-технічна діяльність, механізм державної атестації, суб'єкти державного регулювання та управління, процес комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності.

The article, based on the current legislation, identifies new opportunities for higher education, in particular: the status of scientific institutions and scholars; basic science financing; deep integration with academic institutions; commercialization of science. The basic problems, constraining development of science of higher education are determined. The mechanism of state attestation and its constituent elements aimed at determining the efficiency of higher education institutions activity in order to identify priority projects for financing is explored. It is proved that basic funding will enable higher education institutions to develop science in promising scientific directions.

On the basis of the study of general problems of the scientific sphere, they were grouped into four groups: financially, according to regulatory action, in terms of development and performance. Such a grouping will enable the subjects of state regulation and management in

the field of scientific and scientific and technical activities to develop measures of state influence to determine the priority directions of development of the state and society on an innovative basis.

The main ways of realization of scientific and scientific-technical activity in Ukraine are offered. The process of commercialization of research results of scientific and scientific-technical activity in which subjects are exposed during commercialization of research results of scientific and scientific-technical activity: state bodies; authors of inventions and manufacturers of scientific innovative products - institutions of higher education, enterprises and organizations; those who finance scientific innovation products - investors; manufacturers of similar scientific innovation products - competitors.

Key words: *the science of higher education, higher education institutions, scientific and scientific and technical activities, the mechanism of state attestation, subjects of state regulation and management, the process of commercialization of research results in scientific and scientific and technical activities.*

В статье, на основе действующего законодательства, выделены новые возможности для высшей школы, а именно: статус научных учреждений и научных работников; базовое финансирование науки; интеграция с академическими учреждениями; коммерциализация науки. Определены основные проблемы, сдерживающие развитие науки высшей школы. Исследован механизм государственной аттестации и его составные элементы, которые направлены на определение эффективности деятельности высших учебных заведений с целью определения приоритетных проектов для финансирования. Доказано, что базовое финансирование позволит учреждениям высшего образования развивать науку в перспективных научных направлениях.

На основе изучения общих проблем научной сферы, проведено их классификацию: по финансовым направлением, по регуляторной действию, по сфере развития и по результативности. Такая группировка позволит субъектам государственного регулирования и управления в сфере научной и научно-технической деятельности разработать меры государственного воздействия для определения приоритетных направлений развития государства и общества на инновационной основе.

Предложено главные пути реализации научной и научно-технической деятельности в Украине. Оценен процесс коммерциализации результатов исследований научной и научно-технической деятельности, в котором принимают участие субъекты коммерциализации результатов исследований научной и научно-технической деятельности: государственные органы; авторы изобретений и производители научной инновационной продукции - высшие учебные заведения, предприятия и организации; те, финансирующих научную инновационной продукции - инвесторы; производители аналогичной научной инновационной продукции - конкуренты.

Ключевые слова: *наука высшей школы, высшие учебные заведения, научная и научно-техническая деятельность, механизм государственной аттестации, субъекты государственного регулирования и управления, процесс коммерциализации результатов исследований научной и научно-технической деятельности.*

Вступ. В економіці України склалися вкрай несприятливі умови для винахідницької діяльності, що ускладнює розвиток економіки на інноваційній основі. У розвинутих країнах світу динамічним сегментом наукового пошуку є

університетська наука, яка до досліджень залучає студентів, аспірантів, наукових співробітників та науковців. Тому держава повинна розвивати науку вищої школи, яка зможе примножувати наукові результати, необхідні для усіх сфер життя України. З метою покращення ситуації потрібна праця усіх суб'єктів державного регулювання та управління в галузі наукової і науково-технічної діяльності: ВРУ, Президента, Міністерства освіти та інших центральних органів виконавчої влади.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням проблем науки вищої школи в країні займалися такі вітчизняні вчені, як О. Дубасенюк, А. Глузман, Г. Товканець, М. Степко, Я. Болюбаш, В. Пономаренко, О. Раєвнева.

Вагомий внесок у розв'язання питань, пов'язаних з державним управлінням системи вищої освіти висвітлюються в дослідженнях Б. Данилишина, Д. Дзвінчука, Г. Дмитренка, К. Корсака, В. Куценко, В. Лугового, В. Майбороди, В. Огнев'юка, В. Паламарчука, А. Прокопенка, О. Яришко та інших.

Враховуючи зміни законодавства у сфері наукової і науково-технічної діяльності, дане питання потребує більш глибокого вивчення.

Методика досліджень. Для проведення дослідження використані методи логічного узагальнення – для забезпечення послідовності проведення дослідження процесу прийняття рішень у сфері наукової і науково-технічної діяльності на основі відкритих та публічних джерел інформації: нормативно-правових актів, документів і звітів Міністерства освіти і науки України, рекомендацій парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку» 21 березня 2018р.

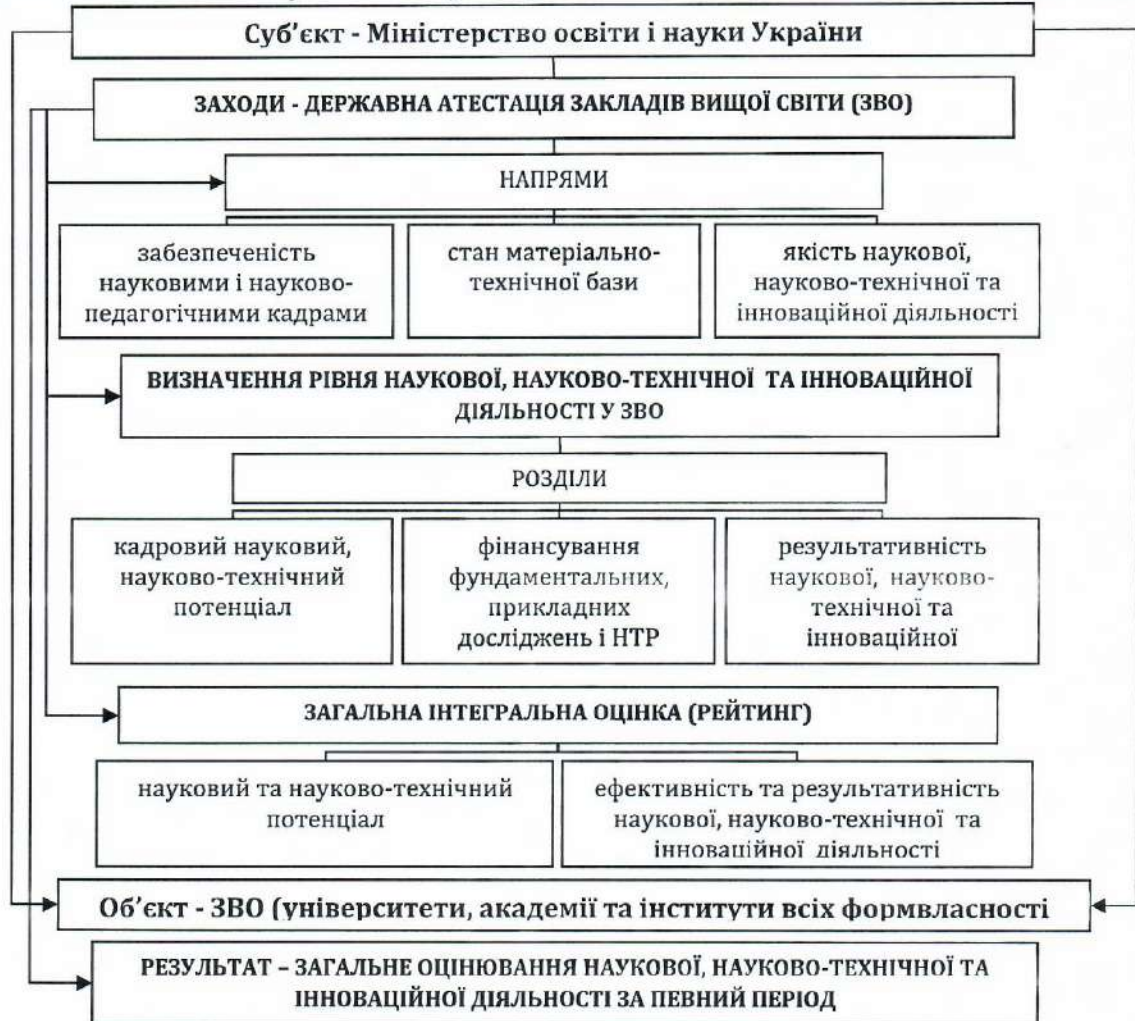
Постановка завдання. Завдання статті – дослідити проблеми закладів вищої освіти (ЗВО), які здійснюють наукову і науково-технічну діяльність та обґрунтувати її шляхи реалізації, що забезпечать якісне реформування національної економіки й ефективність інновацій в Україні.

Результати досліджень. Наука вищої школи є перспективною у забезпеченні інноваційного розвитку національної економіки, тому потрібно проводити структурні зміни у ЗВО, реформувати економічні відносини, забезпечувати фінансування наукової діяльності університетів і систему мотиваційних стимулів.

Міністр освіти та науки України зазначила, що «Університетська наука нині в Україні отримує близько 10% з коштів, передбачених державним бюджетом на науку. Це на рік близько 15 млн євро (фінансування на науку одного середнього університету в Європі). Але навіть у таких складних обставинах університетська наука уже заробляє гроші. На 1 гривню, вкладену з бюджету, вони зараз заробляють 75 копійок. Можуть більше заробляти, але для цього потрібно наукове обладнання, яке у ЗВО не оновлювалося з радянських часів. Вирішення цієї проблеми якраз і є одним з головних завдань базового фінансування» [6].

На основі чинного законодавства [4] виокремимо нові можливості для вищої школи щодо: статусу наукових установ і науковців; базового фінансування науки; глибокої інтеграції з академічними установами; комерціалізації науки. Для того, щоб українські університети могли заробляти

гроші, необхідно мати базове фінансування. Для визначення таких проектів застосовано механізм державної атестації, який розробило МОН у проекті Порядку державної атестації ЗВО у частині провадженні ними наукової діяльності (рис. 1).

Рис. 1. Оцінювання ефективності діяльності вищого навчального закладу відповідно до його завдань.

Джерело: складено автором на основі [6].

Загальна інтегрована оцінка (рейтинг) визначається сумою нормованих індикаторів за основними напрямками наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності ЗВО, яка в свою чергу приведена до 100-бальної шкали, в межах вибраної фахової групи ЗВО. За підсумками оцінки науковий напрям університету відноситимуть до однієї з 3 груп й усі ці групи завжди матимуть змогу претендувати й на конкурсне фінансування: А – лідери, яким базове фінансування належить пріоритетно; Б – міцні «середняки», які отримуватимуть базове фінансування за наявності коштів; В – ті, які мають значення насамперед для навчальної роботи університету, а відтак на базове фінансування претендувати наразі не можуть.

Таким чином, базове фінансування дасть можливість ЗВО розвивати науку у перспективних наукових напрямках, що даватиме широкі можливості не тільки для науковців, а й для економіки країни. Оскільки, ЗВО задіяні у процесі

створення та застосування наукових знань та технологій, то вони прямо відносяться до державної інноваційної діяльності. Для того, щоб розробити обґрунтовані рекомендації для розвитку науки вищої школи, необхідно детально вивчити, особливості існуючих проблем і провести їх класифікацію відносно кожної підсистеми національної інноваційної сфери, які мають безпосередній вплив на економіку країни.

Результати проведеної оцінки проблем дозволили виділити 4 групи основних проблем забезпечення інноваційної діяльності в Україні, виявити їх причинно-наслідкові зв'язки, які визначаються за фінансовим спрямуванням, за регуляторною дією, за сферою розвитку і за результативністю. Приведена класифікація дасть можливість суб'єктам державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності розробити заходи державного впливу для прогнозування та стратегічного планування, визначення пріоритетних напрямів розвитку держави та суспільства на інноваційній основі, вдосконалення національної інноваційної системи поновити.

Відносно пріоритетних напрямів розвитку держави на інноваційній основі, необхідно суб'єктам державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності створити дієве організаційно-правове забезпечення і розробити чіткі заходи (табл.).

Отже, суб'єктам державного регулювання та управління щодо реалізації наукової і науково-технічної діяльності потрібно врахувати важливість впливу системи науково-технічної інформації на процеси реформування національної економіки задля економічного розвитку країни. Таблиця показує головні шляхи реалізації наукової і науково-технічної діяльності в Україні, які забезпечать якісну модернізацію національної економіки, враховуючи співпрацю усіх суб'єктів державного регулювання. Ефект від реалізації зазначених шляхів – це інвестиційне забезпечення розвитку науки.

На нашу думку таким ефектом для ЗВО має бути комерціалізація результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності як діяльність наукових організації, спрямована на здійснення торгівлі науково-технічною продукцією на основі укладання договорів купівлі-продажу з метою виходу на ринок і отримання прибутку. Метою комерціалізації є забезпечення державою реальних умов для перетворення наукових винаходів (інновацій), формування раціонального конкурентного середовища, посилення трудової, господарської і наукової діяльностей.

Таблиця 1.

Заходи суб'єктів державного регулювання та управління щодо реалізації наукової і науково-технічної діяльності

Суб'єкти державного регулювання / Заходи
1. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ (КМУ)
1) розробити Стратегію інноваційного розвитку України, в якій, визначити структуру Національної інноваційної системи, забезпечивши взаємоузгодженість і компліментарність промислової, науково-технічної та інноваційної політики та передбачити застосування сучасних інструментів підтримки

2) затвердити Стратегію розвитку високотехнологічних галузей до 2025 р., яка створить підґрунтя для реалізації інтелектуального та виробничого потенціалу промисловості, передбачатиме формування нових галузей, сприятиме інтеграції промисловості у світогосподарський простір
3) затвердити Концепцію Державної цільової програми розвитку інноваційної інфраструктури на 2017-2021 рр. та розробити на її основі комплексну програму створення замкнених ланцюгів виробництва інноваційної промислової продукції
4) розробити та затвердити основні засади і напрями державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності, визначити пріоритетні напрями розвитку науки і техніки
5) розробити Стратегію розвитку вищої освіти
6) внести зміни до Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року щодо врахування напрямів розвитку промисловості пріоритетів політики нової індустріалізації – цифровізації виробництва, створення нових виробництв продукції з високою доданою вартістю, поглиблення співробітництва між державою, наукою та бізнесом у пріоритетних секторах
7) розробити критерії визначення високотехнологічних галузей, продуктів і професій, здійснення їх кодифікації за європейським стандартами
8) забезпечити проведення на державному рівні патентнокон'юнктурних та маркетингових досліджень на внутрішньому та зовнішньому ринках інтелектуальних та науково-технічних ресурсів з метою визначення перспективних сфер науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у виробництві потенційної конкурентної продукції
9) сприяти участі українських промислових підприємств та науково-дослідних організацій у проектах Рамкової програми ЄС «Горизонт 2020» та EUREKA, а також підвищенню рівня інформованості підприємств щодо таких можливостей шляхом регулярного проведення семінарів, роботи зі ЗМІ
10) сприяти кадровому забезпеченню високотехнологічного розвитку, включаючи підвищення якості технічної освіти, збільшення державного замовлення на фахівців технологічних спеціальностей
11) сприяти зміцненню зв'язків між галузевими науково-дослідними установами та промисловим сектором з метою розвитку співпраці щодо створення та використання інтелектуальних та науково-технічних ресурсів у виробничих процесах промисловості
12) внести зміни до Закону України «Про державно-приватне партнерство» щодо розширення механізмів та сфер застосування державно-приватного партнерства у промисловості
13) розробити пропозиції щодо забезпечення фінансового стимулювання приватних інвестицій у дослідження та розробки: системи державних грантів на дослідження і розробки; системи інвестиційних податкових кредитів на виконання НДДКР; податкових пільг; податкових канікул для інноваційноактивних підприємств
14) забезпечити впровадження стандартів обміну інформації між регіональними центрами комерціалізації та трансферу технологій і галузевими базами даних з утворення загальноукраїнської відкритої до доступу та поповнення системи обміну інформації про пропозиції щодо використання результатів досліджень, технологій, запиту щодо потреб у нових технологіях, обладнанні
15) розробити систему обміну інформації і забезпечити можливість її поєднання з системою інформації про результати досліджень Європейської мережі підприємств (EEN)
16) запровадити згідно з Законом України «Про вищу освіту» діяльність дослідницьких університетів, при наданні статусу дослідницьких університетів обов'язково враховувати інноваційну компоненту їх діяльності

Джерело: розроблено автором [1-5].

Варто відмітити, що основними суб'єктами ринкових відносин при комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності є держава (ВРУ, КМУ та органи місцевого самоврядування); автори винаходів (ЗВО); інвестори, що фінансують виробництво наукової інноваційної продукції; підприємства, що здійснюють наукову інноваційну діяльність і конкуренти, які здійснюють випуск аналогічної діяльності. Однак, в Україні, поряд із наявністю організаційно-правового забезпечення, державних органів на цьому напрямі, потужних університетів і наукових підприємств, які мають право здійснювати

наукову діяльність, наукові інновації розробляють і впроваджують менше однієї п'ятої таких підприємств та ЗВО. Причинами цього є: чинні закони, що забезпечують сприяння інноваційному розвитку держави на практиці працюють неефективно; недостатня координація державних органів у цій сфері; малий відсоток державної підтримки інновацій. Через зазначені причини, не виконується у повному обсязі стратегія розвитку в науці та техніці.

До процесу вирішення зазначених проблеми потрібно використовувати ресурси Національної інноваційної системи у тому числі і ресурси ЗВО, які є її складовою підсистемою. Нами визначено, що перешкодами для університетської науки є такі фактори: недостатнє фінансування розробок; недовіра закордонних інвесторів; низький відсоток надходжень від міжнародних грантів; недоступність кредитів; великі ризики, які виникають при реалізації інновацій; нерозвинений ринок цінних паперів, який не дозволяє ефективно функціонувати венчурним фондам.

Висновок. Ефективність інновацій прямо залежить від їх ефективної комерціалізації на ринку інноваційної продукції і відповідного державного стимулювання. Оцінено процес комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності, в якому здійні суб'єкти при комерціалізації результатів досліджень наукової і науково-технічної діяльності. Всі вони мають вплив на розвиток, функціонування і реалізацію інновацій і кожен зацікавлений в їх ефективності. Держава – збільшить податкові надходження до державного та місцевих бюджетів від прибуткових інновацій, а ЗВО, підприємства і організації отримують збільшення прибутку. Отже, сучасне законодавство у сфері наукової і науково-технічної діяльності дає нові можливості для вищої школи.

Список використаних джерел

1. Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік: Розпорядження КМУ від 28 березня 2018 р. № 244-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-prioritetnih-dij-uryadu-na-2018-rik>
2. Про схвалення Концепції реформування державної політики в інноваційній сфері: Розпорядження КМУ від 10.09.2012 р. № 691-р URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/691-2012-%D1%80>
3. Про схвалення Концепції реформування системи фінансування та управління науковою і науково-технічною діяльністю : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.10.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2012-%D1%80>
4. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 03.10.2017 р. № 3. – Ст. 25. URL: <https://zakon.help/law/848-VIII/> (Дата звернення 01 листопада 2018).
5. Про вищу освіту: Закон України від 05.09.2017р. №2145-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Дата звернення 01 листопада 2018).

6. Міністерство освіти і науки України: Офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (Дата звернення 01 листопада 2018).

References

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), "Order" On Approval of the Plan of Priority Actions of the Government for 2018", available at: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-prioritetnih-dij-uryadu-na-2018-rik>

2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2012), "Order" On Approval of the Concept of Reforming Public Policy in the Innovation Sphere", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/691-2012-%D1%80>

3. Cabinet of Ministers of Ukraine (2012), "Order" On Approval of the Concept of Reforming the System of Financing and Management of Scientific, Scientific and Technical Activities", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2012-%D1%80>

4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine " About scientific and scientific and technical activity", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Accessed 01 November 2018).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine " About Higher Education", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Accessed 01 November 2018).

6. Ministry of Education and Science of Ukraine: Official site. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (Accessed 01 November 2018).

УДК 657.633

Сагайдак Р. А., к.е.н., доцент

Шепетюк Л. В.

Гусятинський коледж

Тернопільського національного технічного університету

імені Івана Пулюя

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

INTERNAL CONTROL AS AN ELEMENT OF ENTERPRISE MANAGEMENT

У статті обґрунтовано роль внутрішньогосподарського контролю в управлінні виробничо-господарською діяльністю підприємства, уточнена економічна сутність, визначено його основні функції, в окремих аспектах розкрито проблемні питання теоретичного характеру, а також проаналізовано ряд праць вчених з цих питань, виділено найважливіші елементи класифікації внутрішньогосподарського контролю та його вплив на процес прийняття управлінських рішень.